

בחינת חומרי הדברה להפחתת הנזק ממחלת ריקבון הפחם בגידולי כותנה רגישים 2025

ייתאי קאסי, סמואל נומו, דנברו קבדה דיקלה אקשטין, חגי רענן,
מכון וולקני – מרכז מחקר גילת

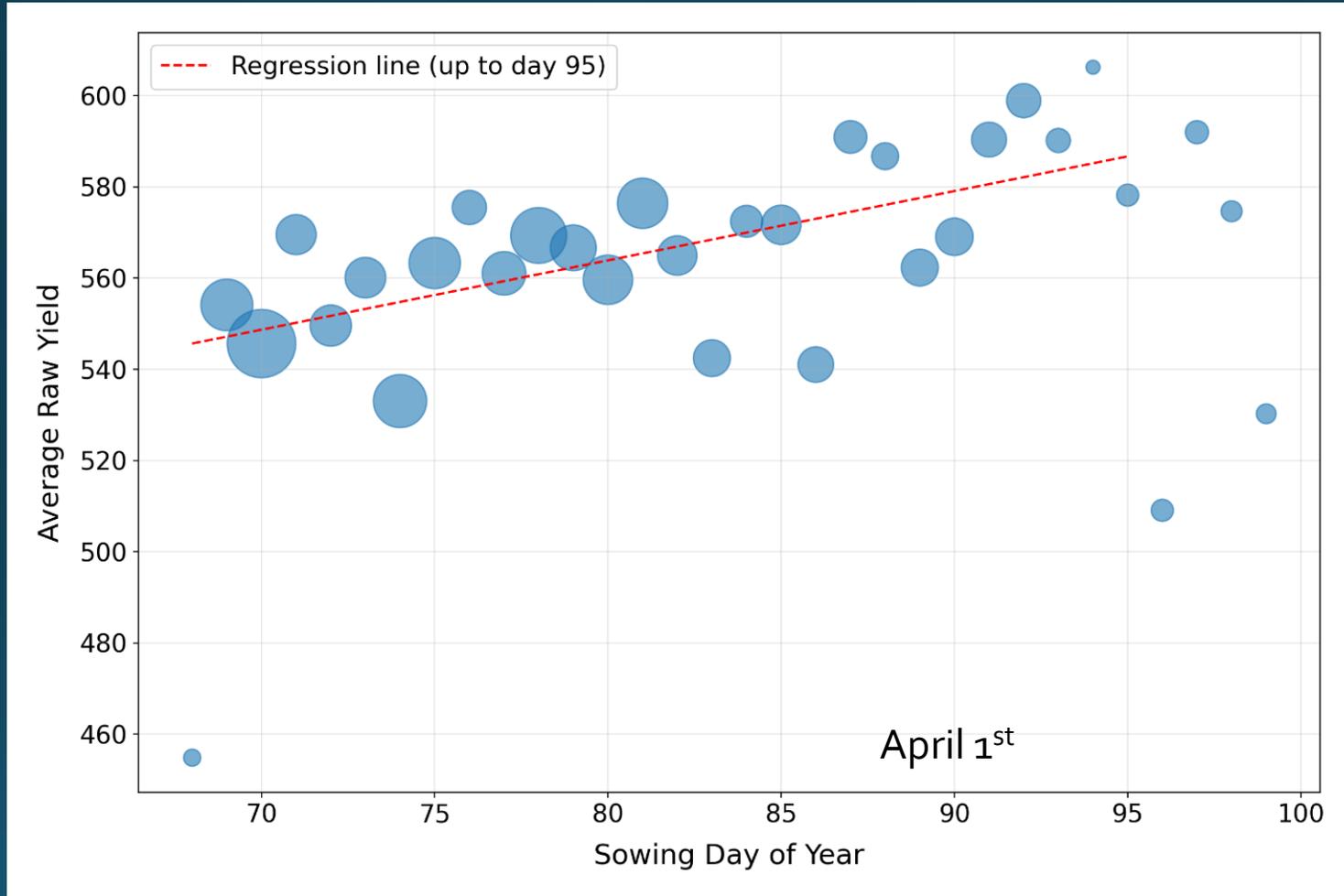
נועם עמיר – מגדלי הדרום
יונתן עמנואל – שה"מ

רקע

- בשנים האחרונות ישנה עליה בנזקים הנגרמים מהתפרצותה של הפטרייה *Macrophomina phaseolina* לה רגישים יותר זני הפימה שהיקף גידולם עולה.
- טווח הפונדקאים של המקרופומינה רחב מאוד, כחמש מאות פונדקאים ממשפחות בוטניות שונות ורוב גידולי הקיץ הגדלים בישראל רגישים למחלה.

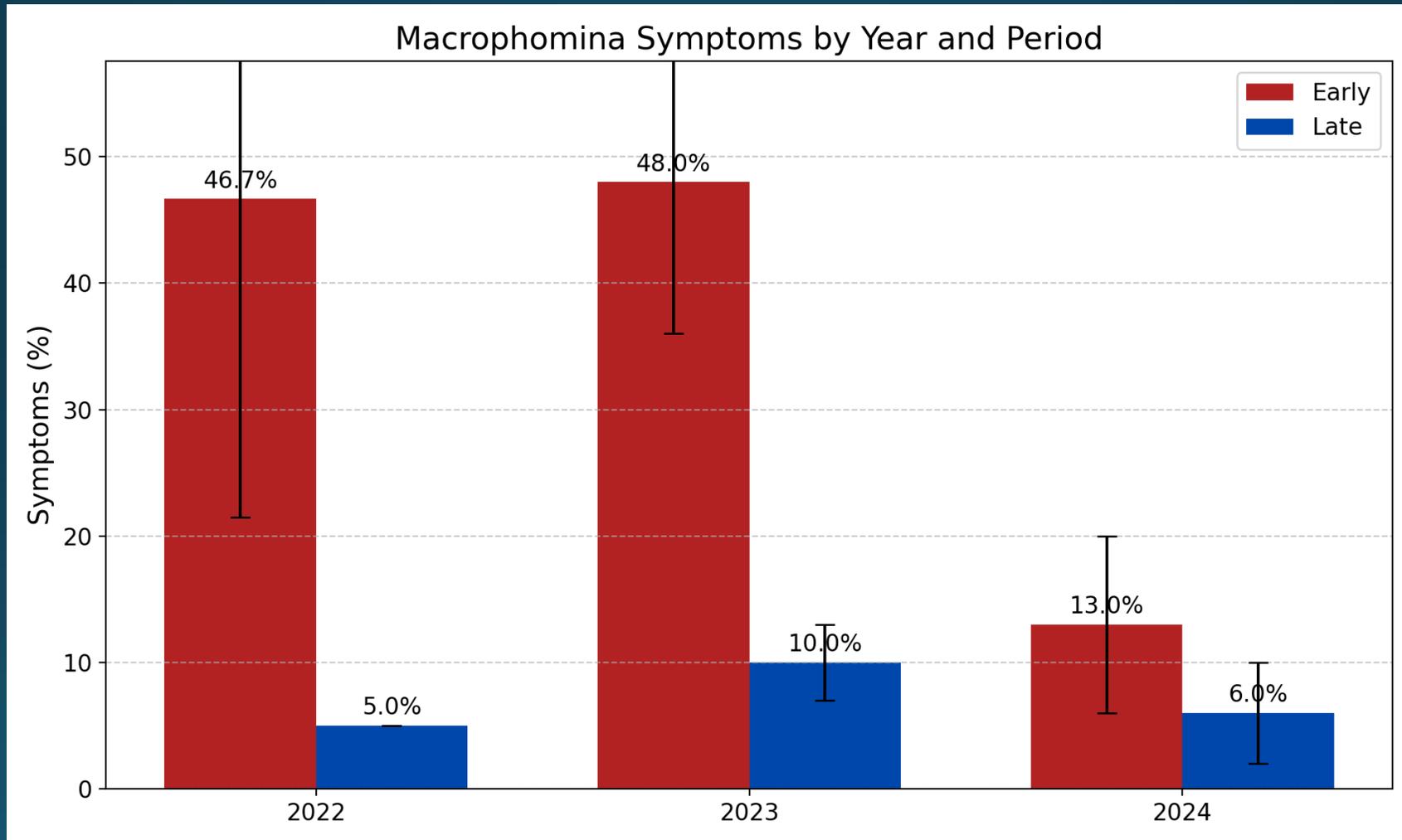

הקשר בין תאריך הזריעה ליבול

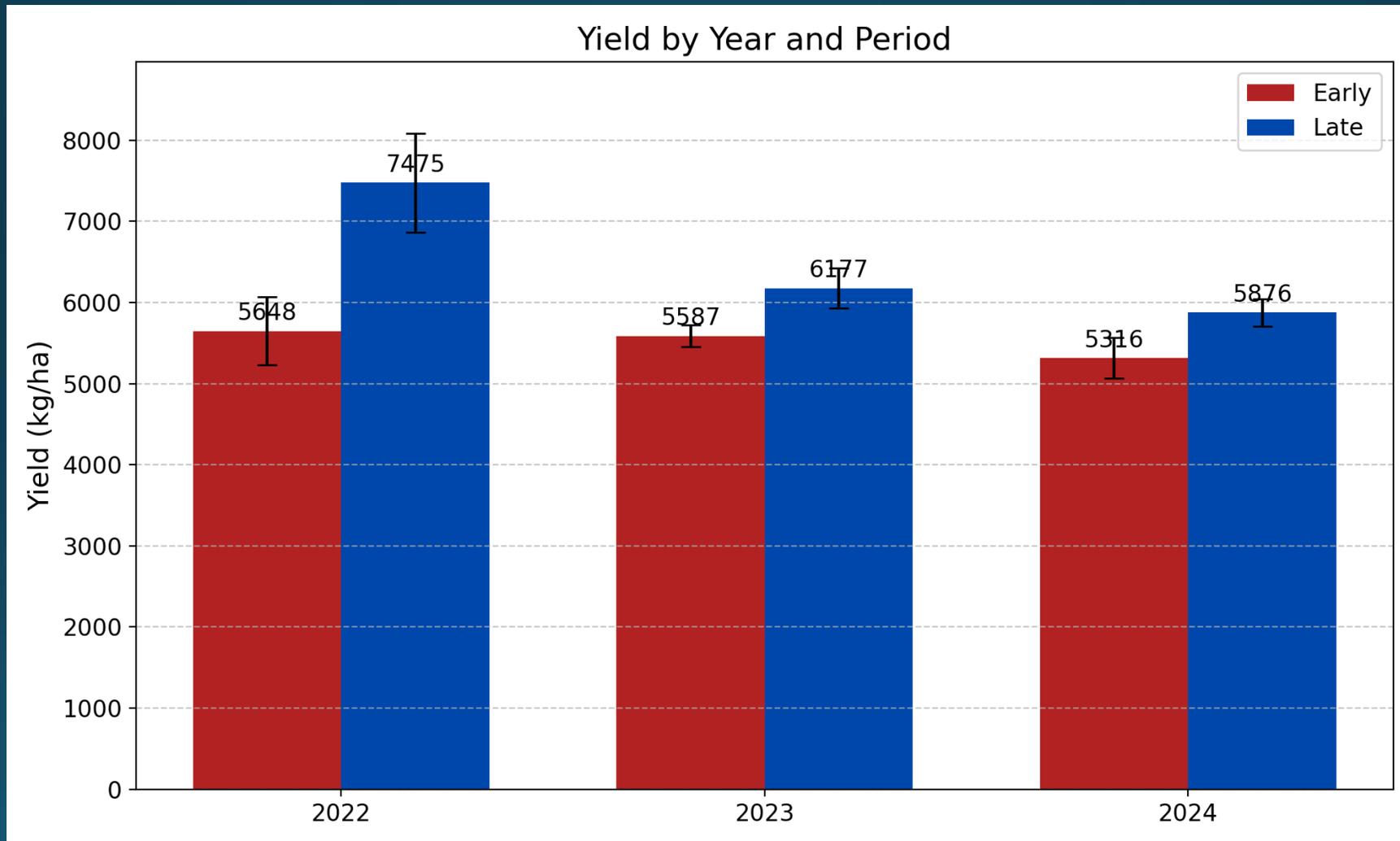
הקדמת זריעות בכדי לזרוע ברטוב
גורמות לרגישות הצמחים למקרופומינה
ולפחיתה ביבול

נסוי שדה – זריעה מוקדמת וזריעה מאוחרת

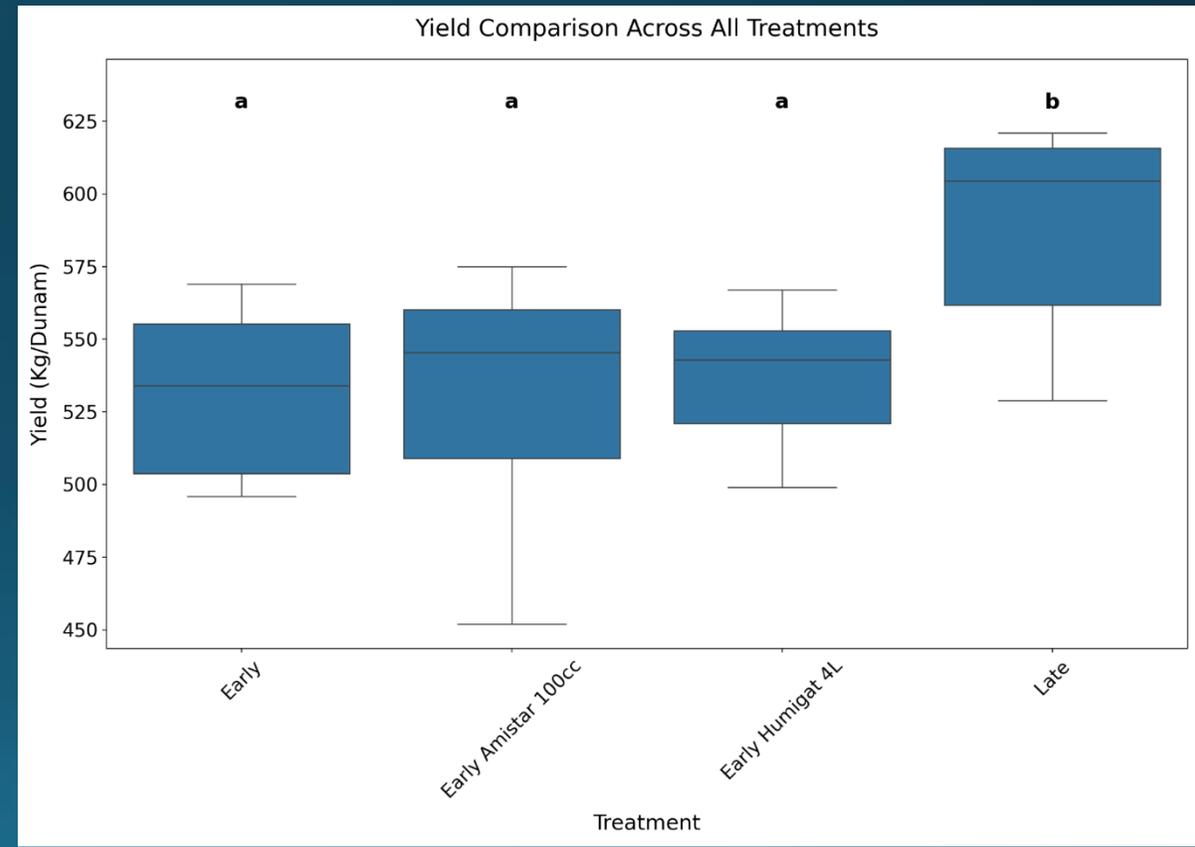
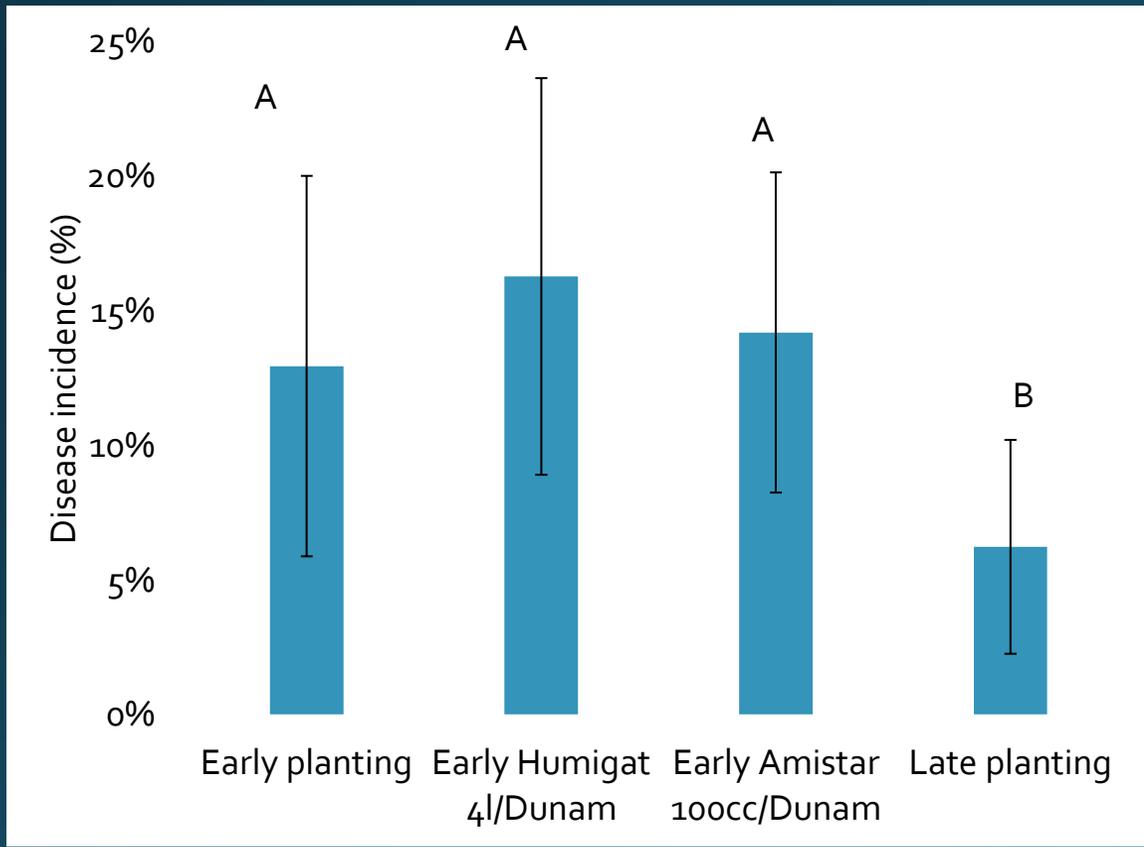

תוצאות יבול

10%-30% פחות יבול בזריעה המוקדמת!

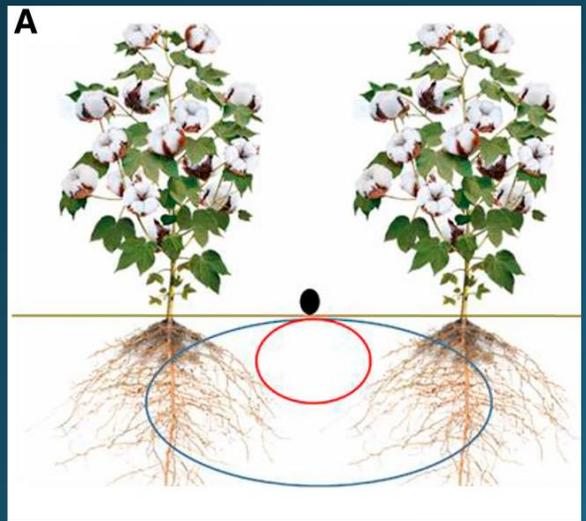

הוספת תכשירים בפס הזריעה

הדברה כימית

- מהם החומרים היעילים ביותר נגד מקרופומינה?
- מהי דרך היישום המיטבית של החומר הנבחר?

מטרות המחקר

מטרת המחקר:

לשפר את יבול הכותנה ע"י הפחתת הנזק הנגרם כתוצאה מהתפרצות מקרופומינה.

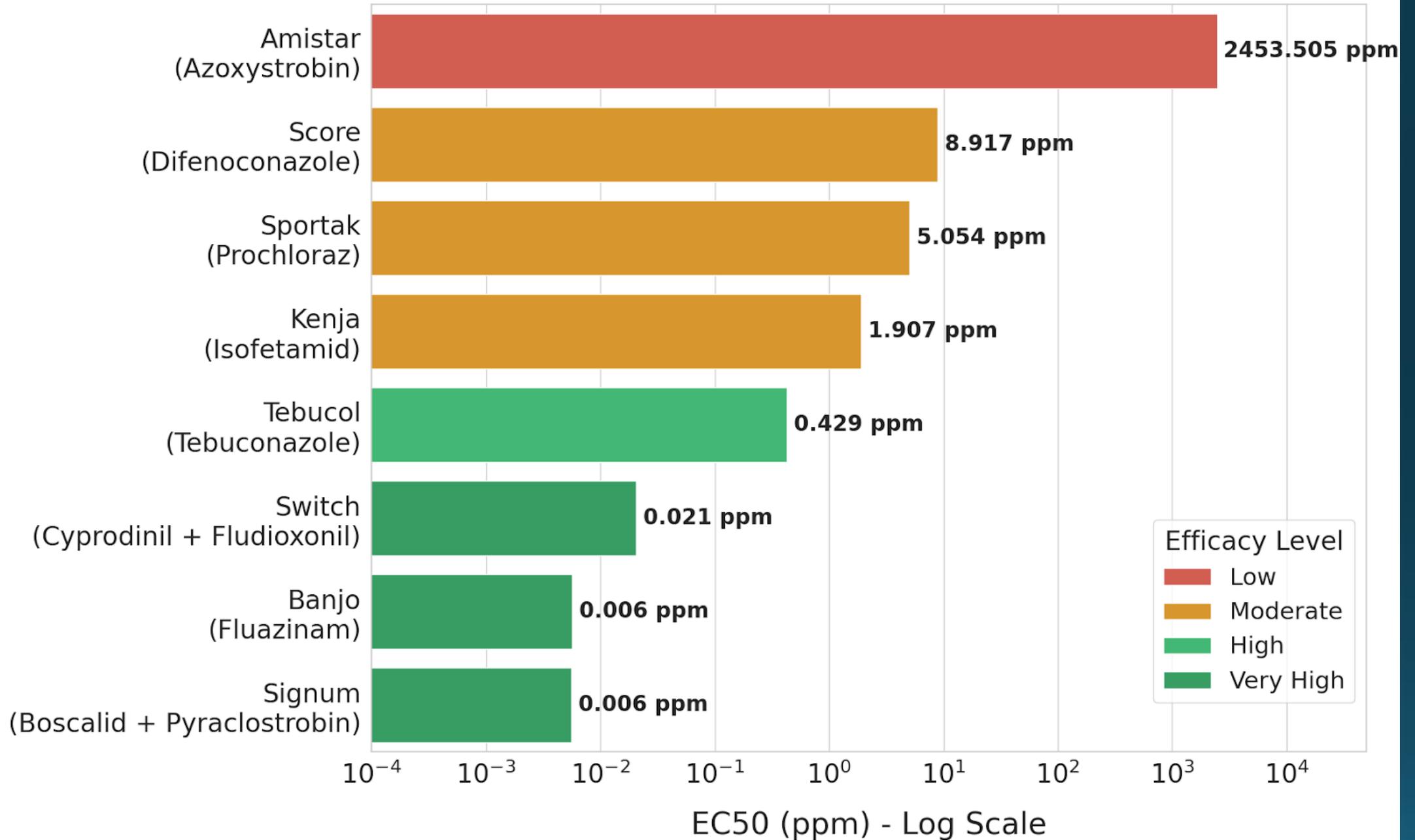
יעדי המחקר:

1. בחינת היעילות של מגוון חומרי הדברה בעיקוב גידול מקרופומינה במעבדה.
2. בחינת יעילות מגוון חומרי הדברה בתיחוח וביוסטימולנטיים בהפחתת מקרופומינה ושיפור היבול בזריעה מוקדמת.

בחינת יעילות תכשירי הדברה בצלחות

Fungicide Efficacy against Macrophomina (Average EC50)

ניסוי עציצים בשני משטרי טמפרטורה

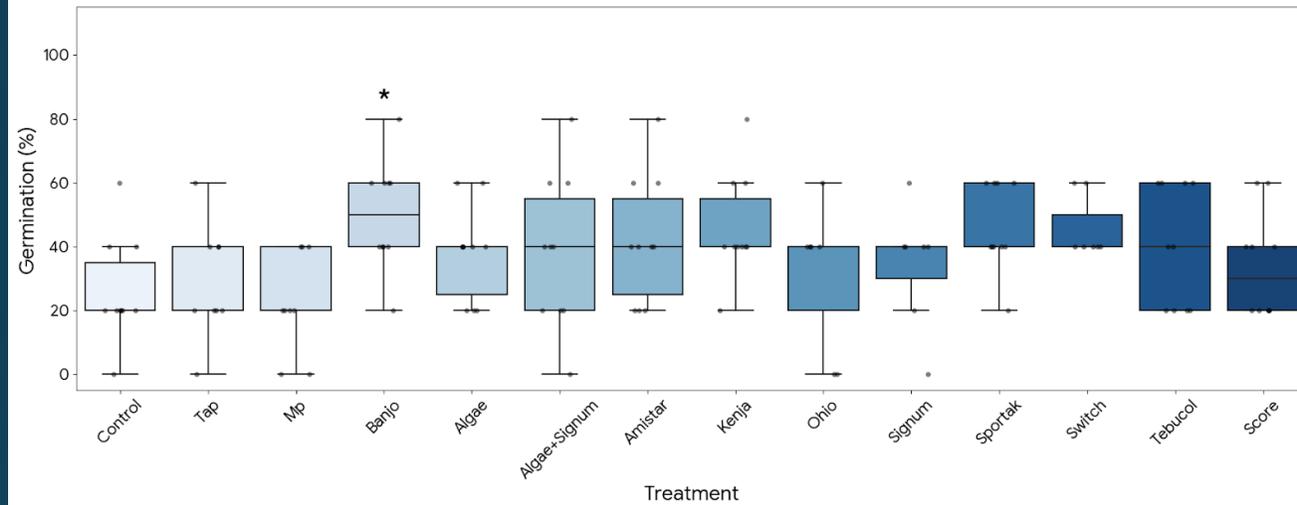

- תשעה חומרי הדברה
- הדברה ביולוגית מבוססת אצות (בפיתוח)
- שילוב בין פונגציד לאצות

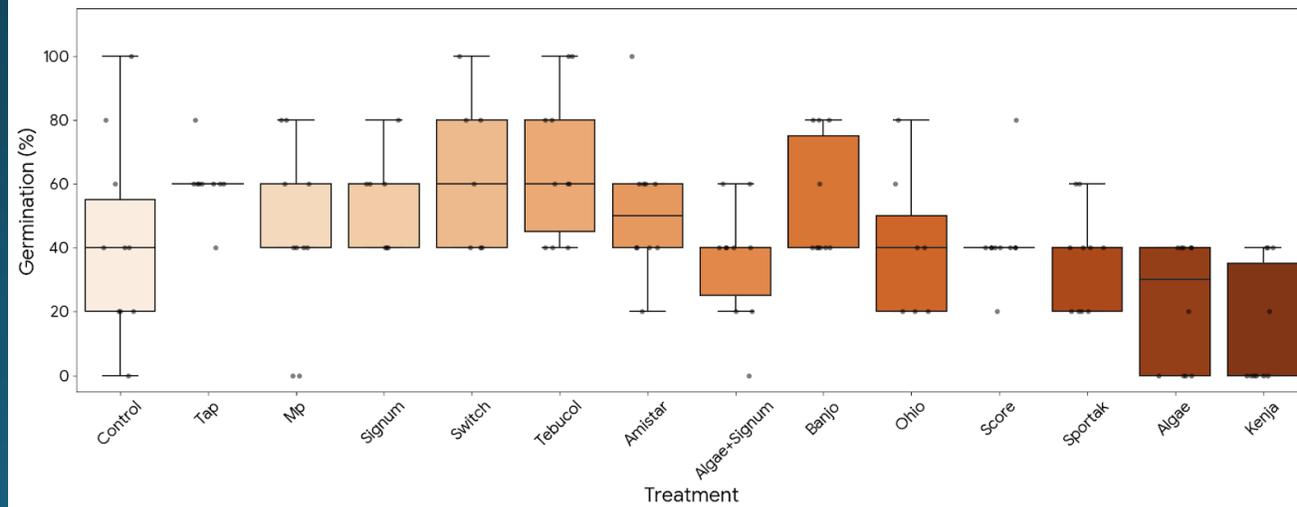

נביטה

Germination - Early Sowing (Cold)
(Significance vs Mp, Tukey HSD)

Germination - Late Sowing (Comfortable)
(Significance vs Mp, Tukey HSD)

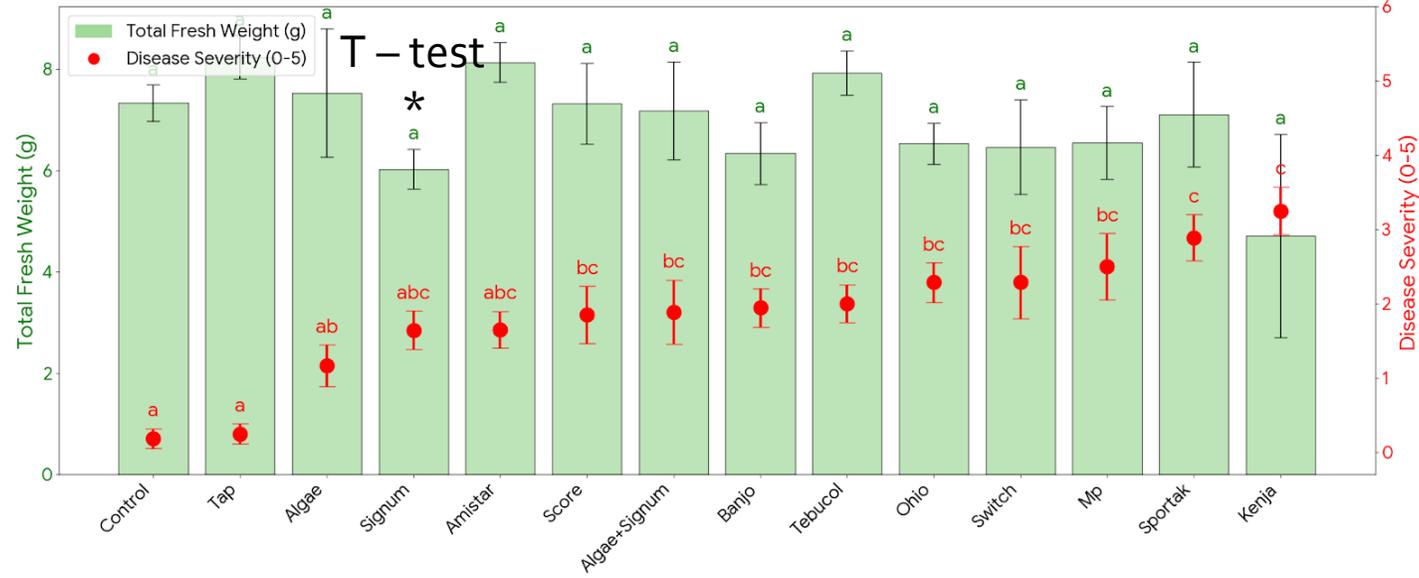

צימוח וסימפטומים

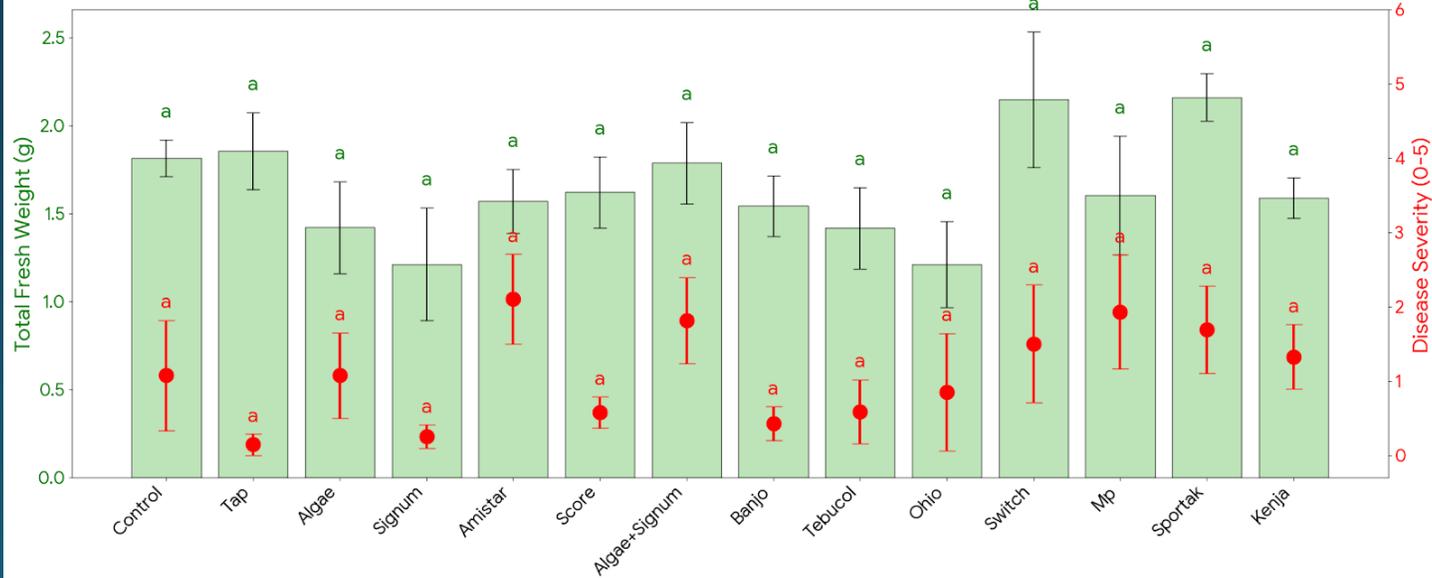

Synchronized Harvest Results: Total Weight and Disease Severity (Letters indicate Tukey HSD groups, alpha=0.05)

Comfortable Regime

Cold Regime

ניסוי שדה – ישום חומרי הדברה בתיחוח

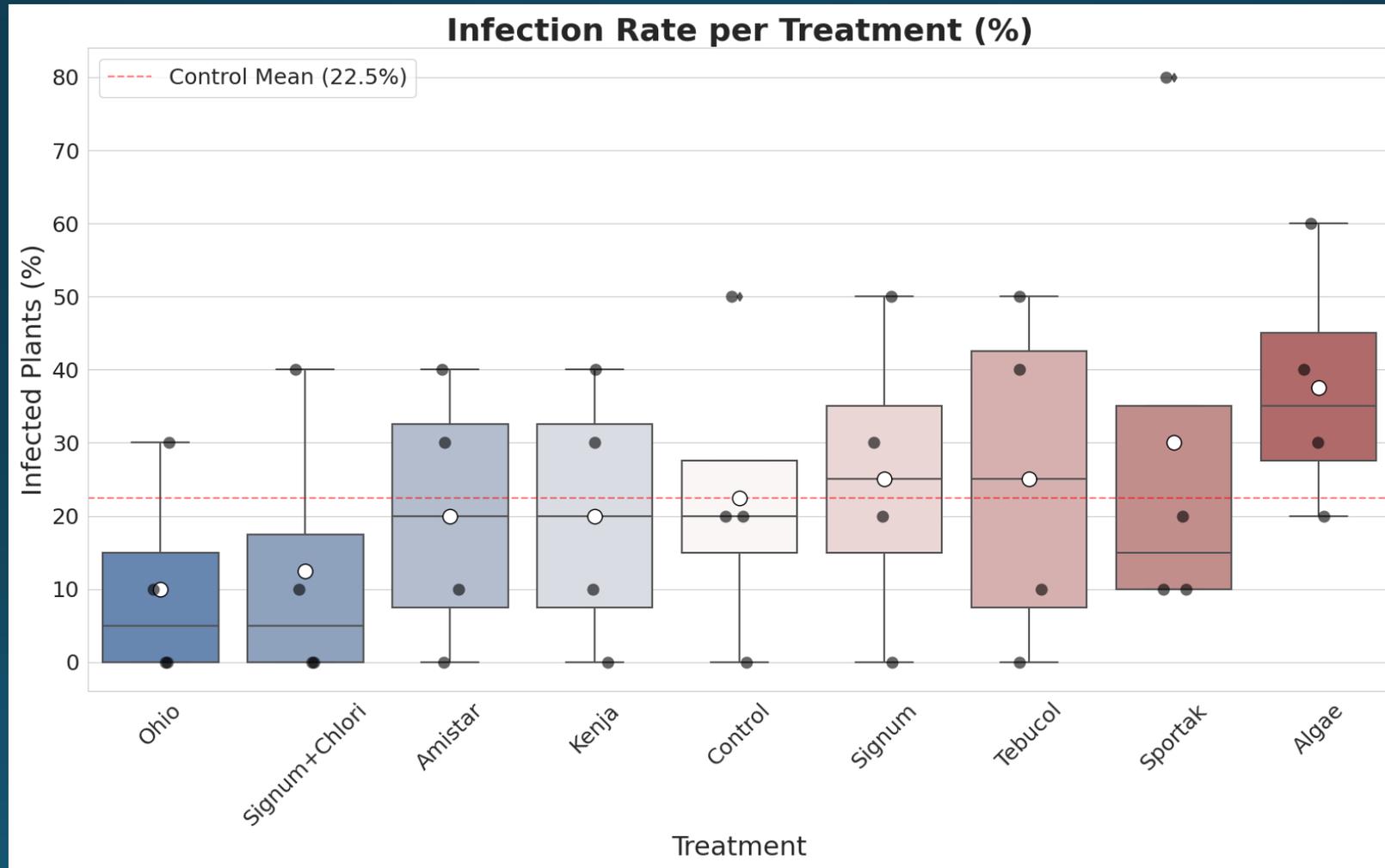
- שישה חומרי הדברה בזריעה מוקדמת
- זריעה מאוחרת
- הדברה ביולוגית מבוססת אצות (בפיתוח)
- שילוב בין פונגציד לאצות

		תרשים				
		4	3	2	1	מס' בלוק
		2	7	3	9	
		10	9	4	1	
		6	5	8	2	
		4	2	7	10	
דרום		5	10	1	8	צפון
		3	6	9	5	
		1	4	5	3	
		9	3	2	7	
		8	1	6	4	
		7	8	10	6	

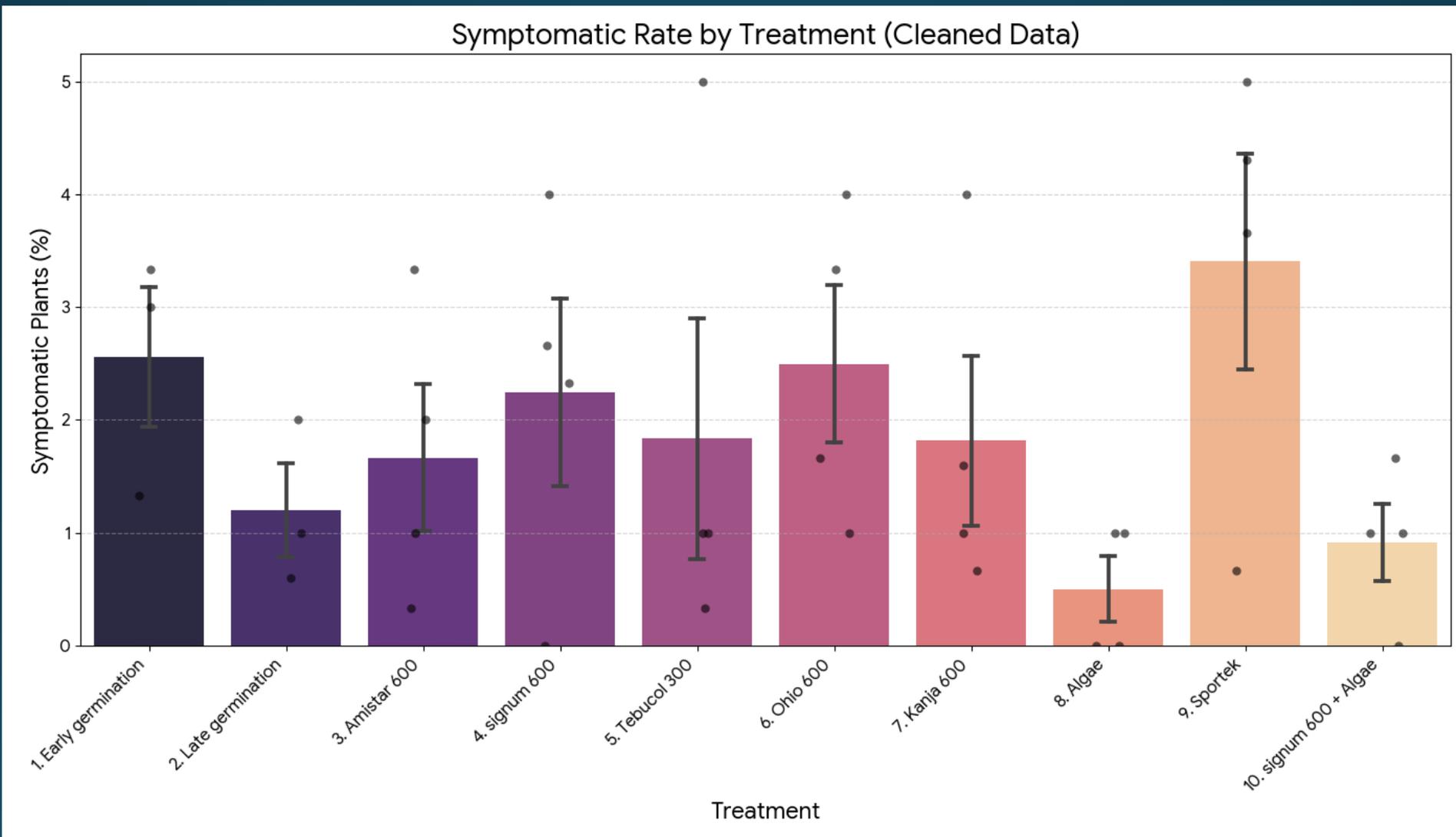
אחוז נגיעות צמחים במקרופומינה

גיל ~90 יום

צמחים סימפומטיים בשדה

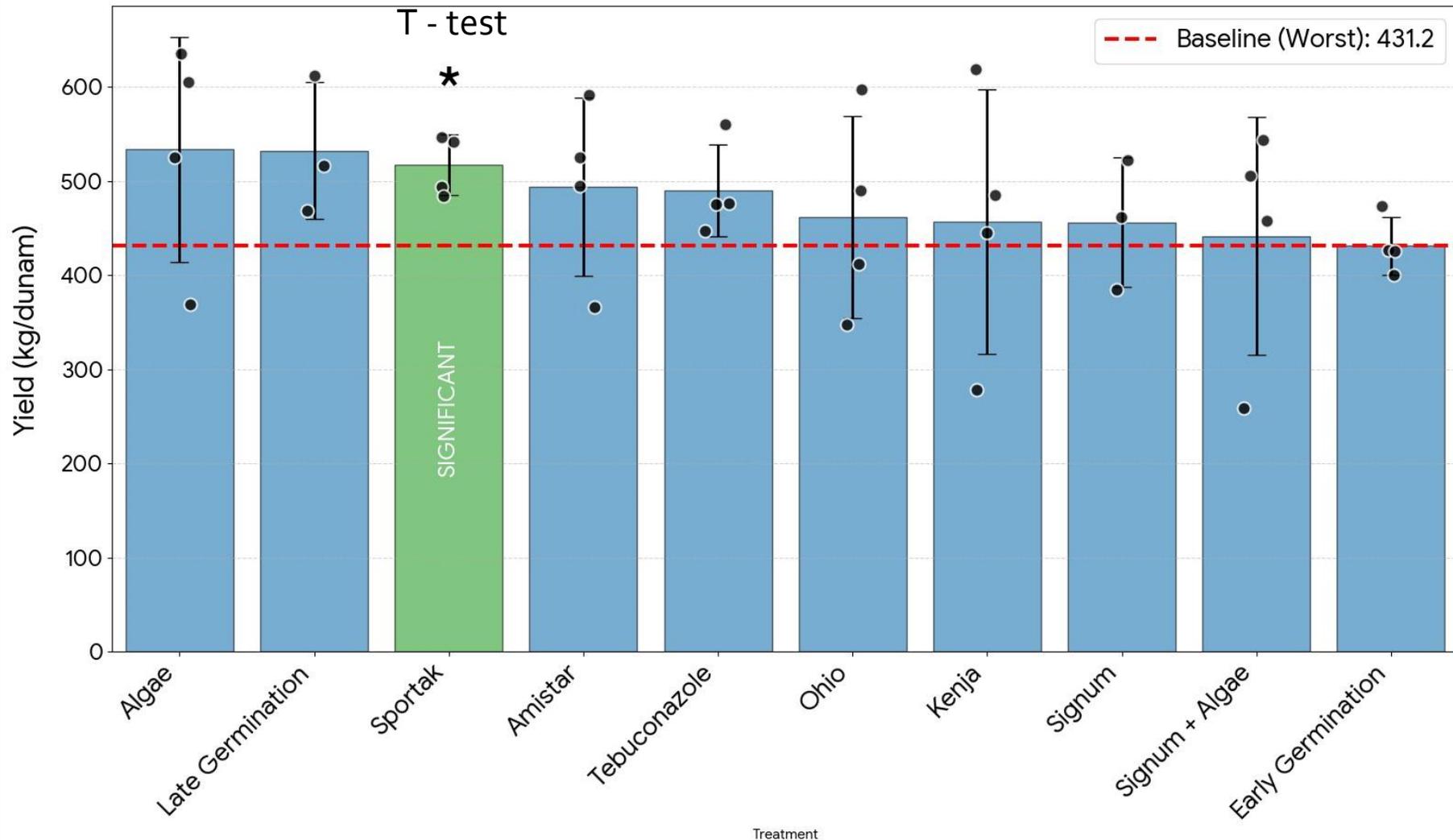
גיל ~120 יום

יבול ניסוי שדה

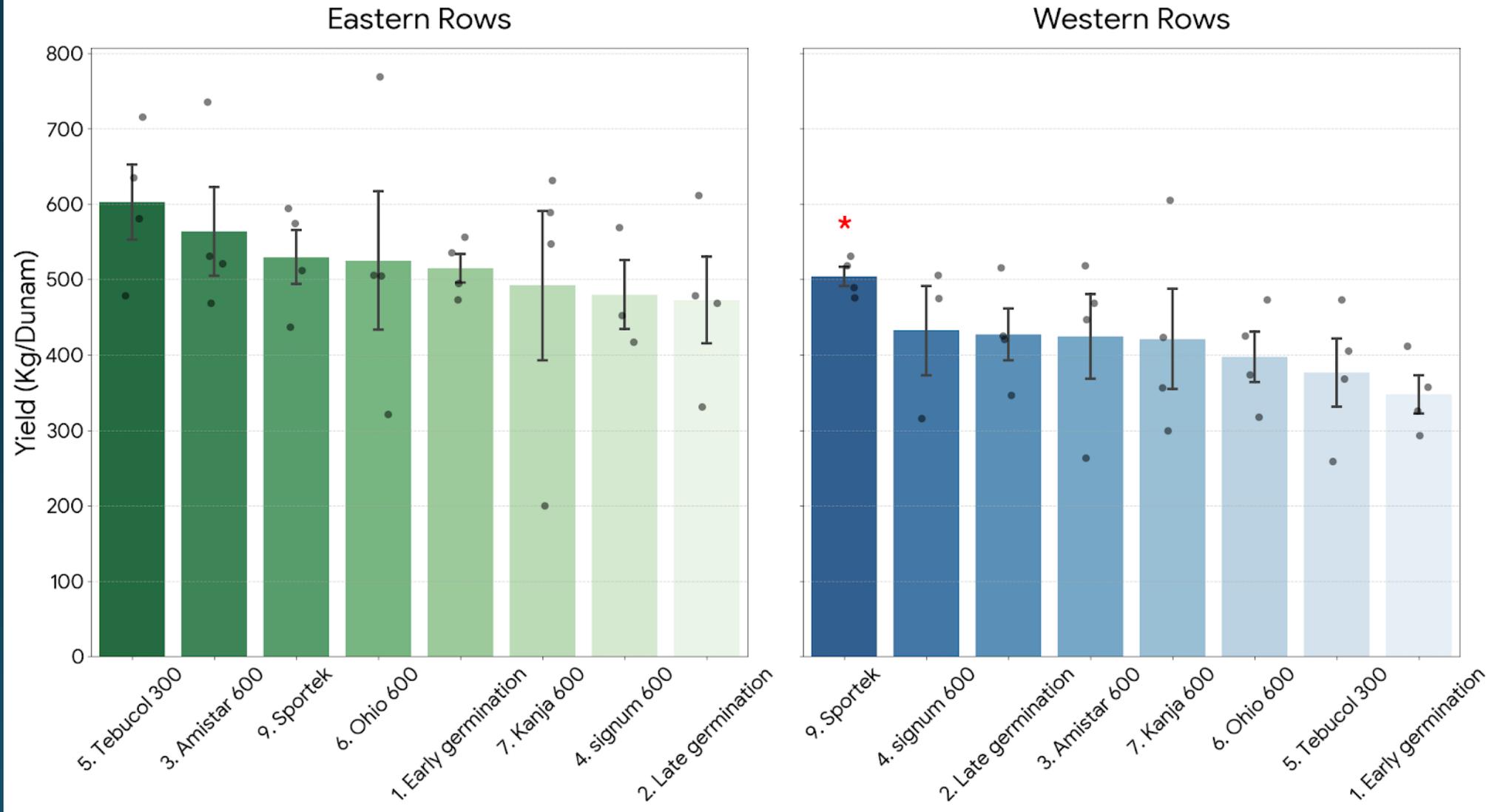
קטיף בקטפת ניסויים

Cotton Yield by Treatment (with Data Points)

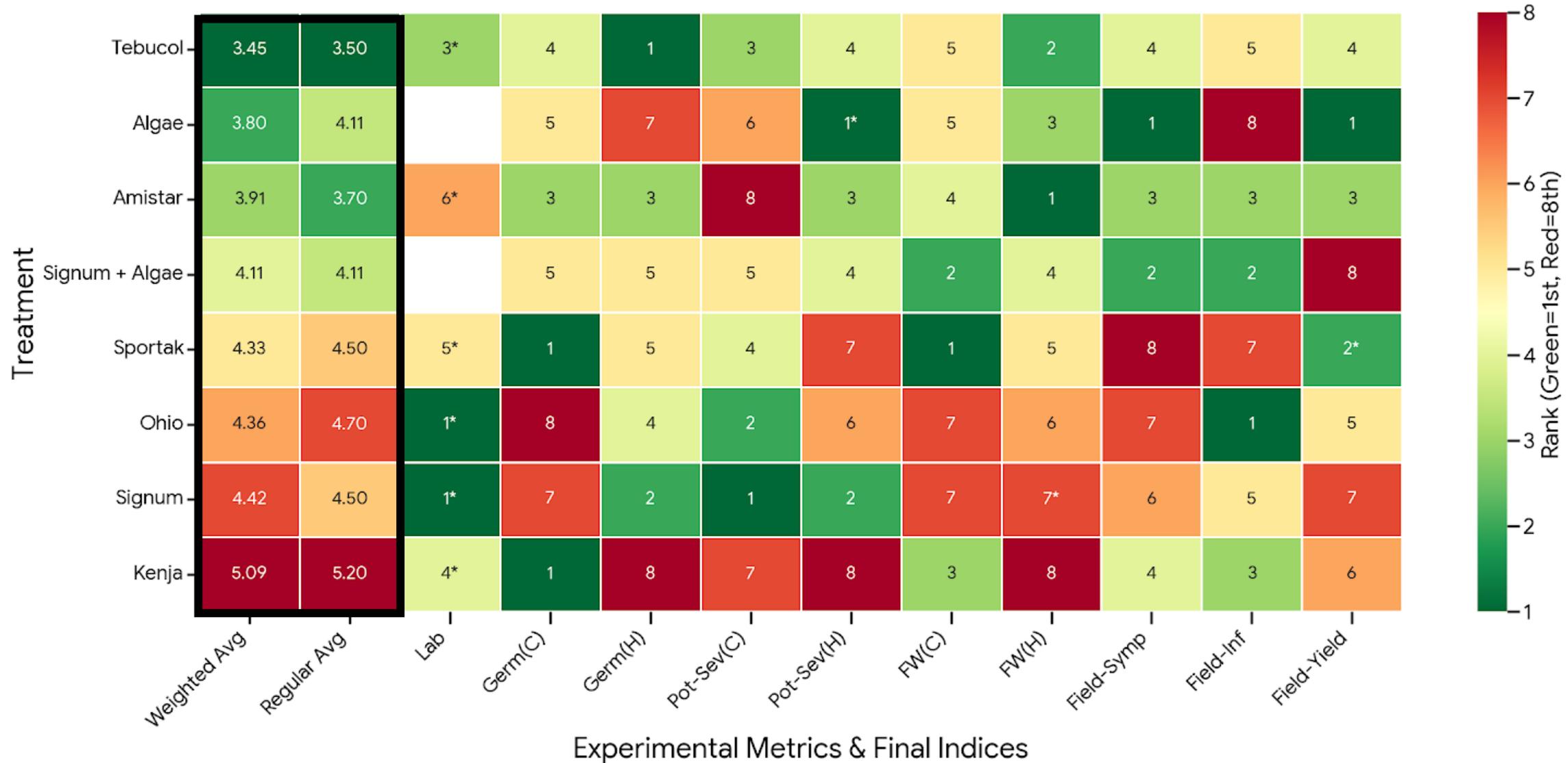
הבדליים קריטיים בין השורות שנקטפו

קטיף בקטפת ניסויים

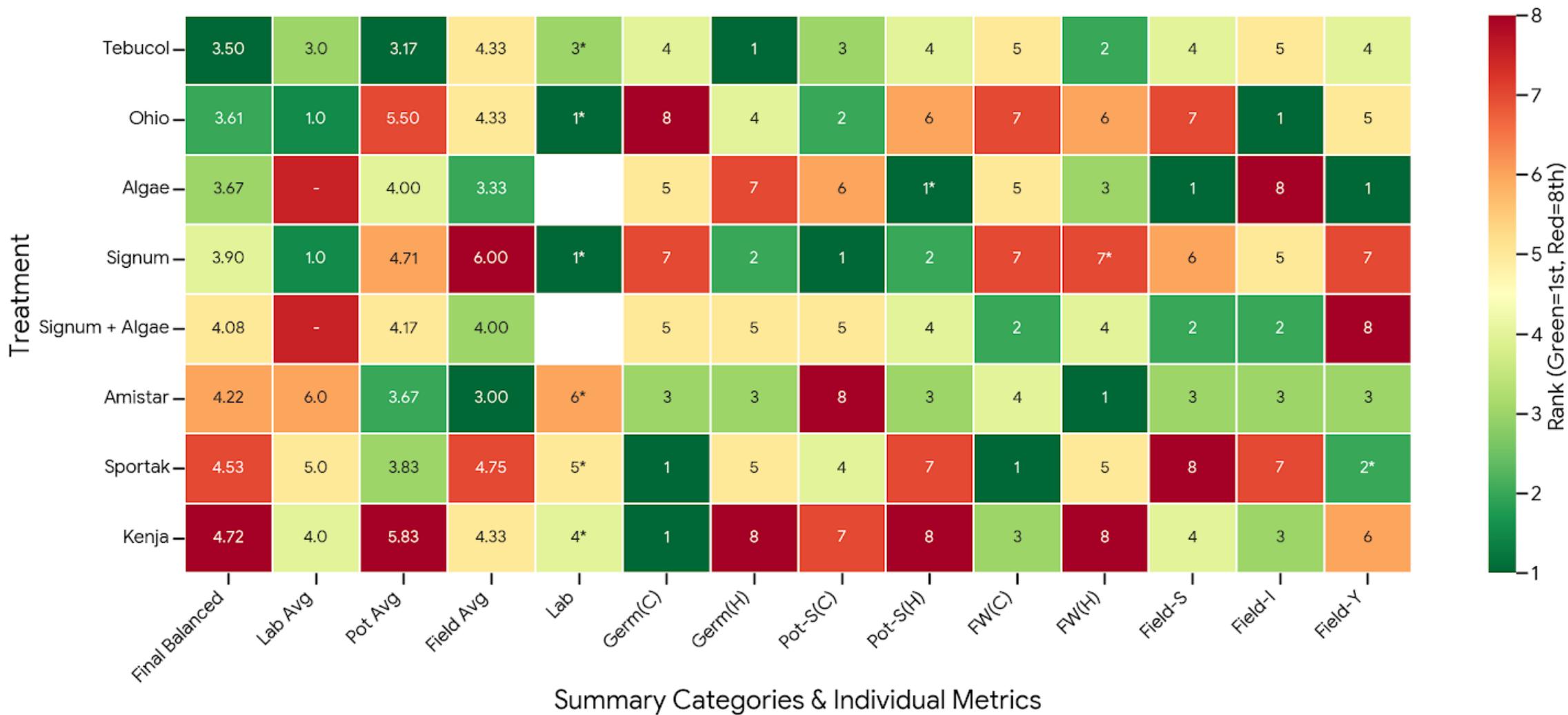

תכלול תוצאות הניסויים מהמעבדה לשדה

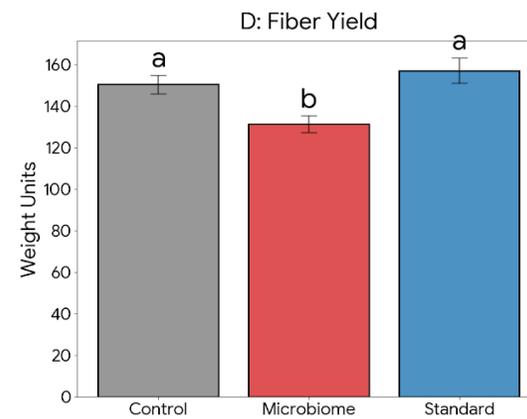
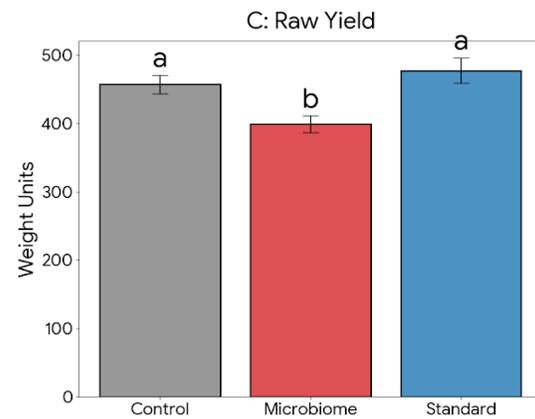
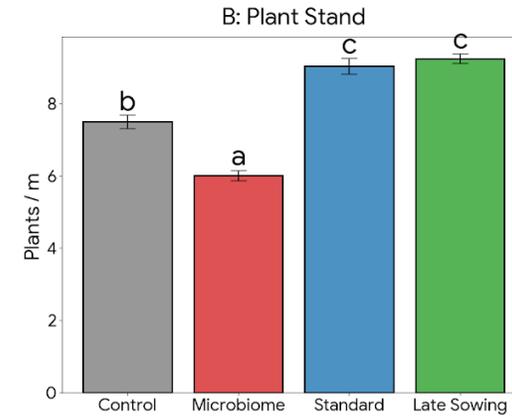
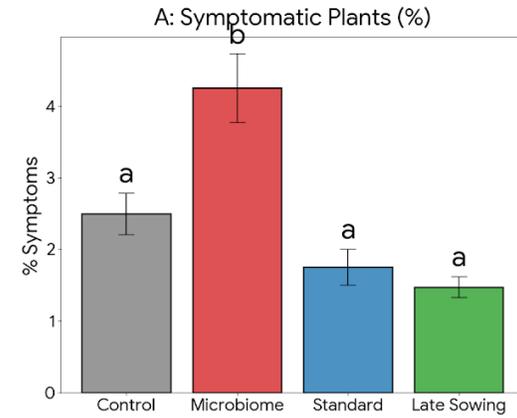
Treatment Efficacy Summary (Including Fresh Weight Cold)

Balanced Treatment Efficacy (1/3 Lab, 1/3 Pots, 1/3 Field)

עיתוי זרעים בתכשיר מיקרוביאלי

שאלות?

תודות

חברי המעבדה
דיקלה אקשטיין
ייתאי קאסי
סמואל נומו
דנברו קבדה

נועם עמיר – מגדלי הדרום
יונתן עמנואל – שיה"מ

תוכנית המחקר

1. בחינת היעילות של מגוון חומרי הדברה בעיקוב גידול מקרופומינה במעבדה.

- נבחן מהו ערך ה-ED 50 של לפחות חמישה תבדידים מרחבי הארץ לתכשירי ההדברה שונים.
- בניהם: אזוקסיסרובין, פירקלוסרובין+בוסקליד, פלואזינאם, טבוקונזול ופרוכלורז.
- בהמשך לניסויים מעונות קודמות נבחן את השפעת הנבטת הצמחים בטמפרטורות שונות וטיפולי הדברה שונים על רמת הנגיעות בפטרייה ועל התפתחות סימפטומים.
- נבחן 2-3 מהתכשירים שיראו את היעילות הגבוהה ביותר בצלחות.
- בנוסף נבחן מיקרואצה הנבחנת במעבדה של ד"ר חגי רענן בגילת שהראתה עידוד צמיחה משמעותי במספר גידולים וחומר נוסף המבוסס על עיטוי זרעים במיקרוביום טבעי.
- הכותנה תזרע בשני משטרי טמפרטורה, 18/25 ו 23/30 המייצגים תנאי גידול קרים לעומת חמים.
- נעקוב אחר נביטת הכותנה למשך חודש ובסופו נבחן את חומרת התסמינים ורמת ההדבקה של הצמחים בפטרייה בצלחות פטרי בתנאי גידול סלקטיביים (35 מעלות).

2. בחינת יעילות חומרי הדברה וביוסטימולנטים בהפחתת מקרופומינה ושיפור היבול בזריעה מוקדמת.

- לאור העובדה שלזריעה ברטוב יתרונות רבים, נבחן במקביל ובמשולב עם ניסוי זריעה מוקדמת האם ניתן לפצות על השפעת הזריעה המוקדמת ע"י יישום פונגצידיים בשלבי הגידול הראשונים.
- נזרע במועד המוקדם ביותר האפשרי. טיפולי הזריעה המוקדמת יונבטו בהשקיה מיד בעוד בחלקות הזריעה המאוחרת הזרעים יונבטו בהשקיה רק אחרי שבועיים.
- הניסוי יערך בשיטת בלוקים באקראי. כל בלוק יהיה ברוחב 4 שורות ולאורך 10 מטרים. לכל טיפול יהיו ארבע חזרות.
- הטיפולים יהיו: אזוקסיסרובין, פירקלוסרובין+בוסקליד, פלואזינאם, טבוקונזול ופרוכלורז ובנוסף טיפול אצות.
- התכשירים יעורבבו בתיחוח לפני הזריעה במינון כפול. טיפול האצות ייושם בפס הזריעה.
- במהלך הניסוי נעקוב אחר הנביטה וההתפתחות של הצמחים, הופעת תסמינים והיבול הסופי. נבצע מעקב דו שבועי. בנוסף נבחן את הנגיעות של הצמחים במקרופומינה 15, 30 ו 60 יום לאחר הזריעה.